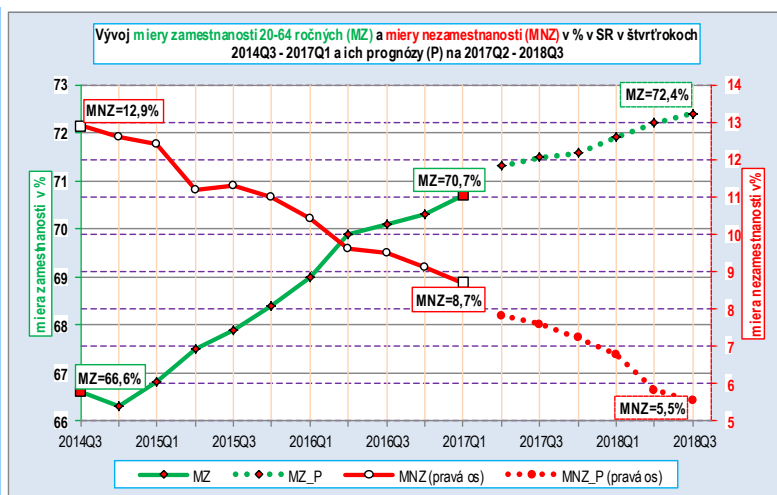

V 1. štvrťroku 2017 pokračoval rast zamestnanosti, počet pracovníkov dosiahol 2 512,7 tis. osôb z toho 1 137,2 tis. žien (45,3%). Na medziročnom raste zamestnanosti v 1. štvrťroku 2017 (o 51,1 tis. osôb) takmer z troch štvrtín (o 36,5 tis.) sa podieľali ženy. Rástla aj miera zamestnanosti (MZ) obyvateľov SR vo veku 20-64 rokov, ktorá dosiahla 70,7% (u žien 64,3%). V SR zo susediacich štátov EÚ však aj tak zostáva MZ druhá najnižšia (nižšia je len v Poľsku u žien).

Prognóza počíta v SR s pozvoľnejším medziročným rastom miery zamestnanosti osôb vo veku 20-64 rokov o 1,2 p.b. na 71,9% v 1. štvrťroku 2018. U mužov sa prognózuje v podstate stagnácia—medziročný rast len o 0,4 p.b. (z 76,9% na 77,3%). U žien prognóza predpokladá medziročný rast o 1,7 p.b. na 66,0%.

Prognóza vývoja miery nezamestnanosti (na základe údajov VZPS) predpokladá medziročný pokles o 1,9 p.b. na 6,8% v 1. štvrťroku 2018. Prognózuje sa významnejší pokles miery nezamestnanosti žien a len nepatrný pokles u mužov. Podľa prognózy by celková nezamestnanosť medziročne poklesla o 30,8 tis. osôb (o 12,8%) na 208,9 tis. osôb v 1. štvrťroku 2018. Aj celkový a disponibilný počet evidovaných nezamestnaných a miera by mali priebežne kontinuálne klesať.

Prameň: ŠÚ SR, VZPS; Brownov model lineárneho exponenciálneho vyrovnávania

Podľa ŠÚ SR z hľadiska vzdelanostnej úrovne na trhu práce v 1. štvrťroku 2017 pribudlo najviac osôb s vysokoškolským vzdelaním (o 33 tis.) a s úplným stredným odborným (učňovským) vzdelaním s maturitou (o 23,2 tis.). Klesol počet osôb so stredným odborným (učňovským) vzdelaním bez maturity o 25,9 tis. a s úplným stredným odborným vzdelaním s maturitou o 7,6 tis. osôb. V prvých piatich mesiacoch 2017 klesol celkový počet evidovaných nezamestnaných aj disponibilných, priemerne disponibilná miera nezamestnanosti dosiahla 8,03%. Rastie počet pracujúcich cudzincov, koncom mája medziročne o 41%. Takmer 3/4 cudzincov pracuje na území západného Slovenska. Väčšina pracujúcich cudzincov je občanov EÚ/EHP (najviac z Rumunska, Čes-

V tomto čísle nájdete:

Základné trendové údaje zamerané na:

Zamestnanosť, práca 2 v zahraničí

Nezamestnanosť 3

Voľné pracovné miesta 4

Cudzinci pracujúci v SR 4

Prognózy 6

Produktivita, mzdy 8

Zdroje, metodológia, definície 10

Zamestnanosť SR aj miera zamestnanosti prekročila doposiaľ najvyššie úrovne z roku 2008, a to ako u mužov, tak aj u žien, prognózuje sa ďalší dynamický medziročný rast najmä žien.

Počty pracujúcich cudzincov na území SR rastú a viac ako zo štvrtiny saturujú zamestnanosť občanov SR pracujúcich v zahraničí, ktorých počty sú štvrťročne okolo 150-160 tis. osôb a mierne klesajú.

Nezamestnanosť SR klesla na 8,7%, rýchlejšie klesá miera nezamestnanosti žien ako mužov; dlhodobá nezamestnanosť síce tiež klesá, ale relatívne menej ako celková. Vysoká u osôb s najnižším vzdelaním klesla rýchlejšie ako celková nezamestnanosť.

Na jedno voľné miesto koncom mája pripadli 3 disponibilní uchádzači o zamestnanie.

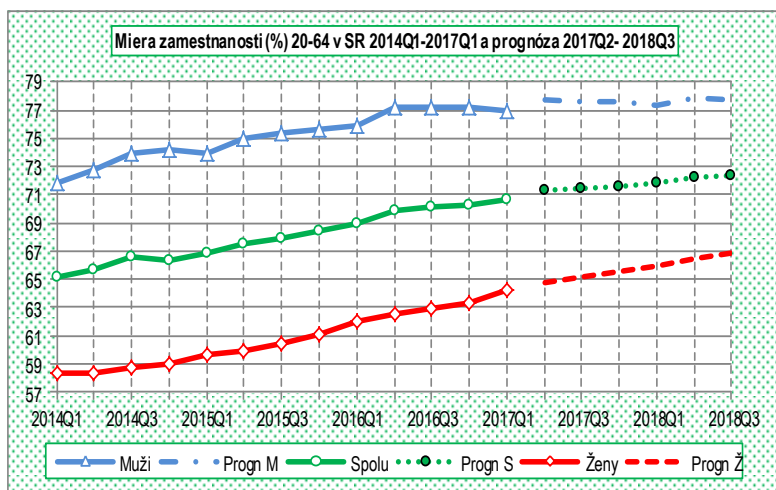
Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca hospodárstva SR v 1. štvrťroku 2017 dosiahla hodnotu 897 eur; index reálnej mzdy 102,6. Minimálna mzda v roku 2017 je 435 eur, hodinová je 2,50 eur.

Zamestnanosť

Dlhodobý vývoj
 Krátkodobý vývoj
 Prognóza krátkodobého vývoja (tabuľky na s. 7)

V 1. štvrťroku 2017 zamestnanosť SR podľa Štatistického úradu SR na základe výberového zisťovania pracovných síl (VZPS) dosiahla **2 512,7 tis. osôb**, medziročne sa **zvýšila o 2,1%** (o 51,1 tis. osôb), tým sa už prejavil celkový spomalený medziročný rast zamestnanosti, pričom pokračoval rast počtu pracujúcich žien (o 36,5 tis. osôb; o 3,3%) a nižší rast počtu mužov (o 14,6 tis. osôb; o 1,1%).

Miera zamestnanosti osôb vo veku 20-64 rokov (MZ) v 1. štvrťroku 2017 dosiahla **70,7%**, medziročný rast o 1,7 p.b.; u mužov 76,9% medziročne vzrástla o 1 p.b.; u žien sa zvýšila o 2,3 p.b. na 64,3% (doposiaľ najvyššia úroveň vôbec). Celková miera zamestnanosti (t.j. vo veku 15 rokov a viac) dosiahla 54,7%, u mužov 61,9% (v rámci prvých štvrťrokov doposiaľ najvyššia úroveň), žien 47,9% (ide o najvyššiu úroveň od roku 1994, kedy sa MZ začala systémom VZPS vykazovať).

Prameň údajov: ŠÚ SR, VZPS; Brownov model lineárneho exponenciálneho vyrovnávania.

Prognóza (Arima model) očakáva pozvoľnejší medziročný rast miery zamestnanosti osôb vo veku 20-64 rokov o 1,2 p.b. na 71,9% v 1. štvrťroku 2018. U žien prognóza predpokladá medziročný rast o 1,7 p.b. na 66,0%. U mužov sa prognózuje v podstate stagnácia, medziročný rast len o 0,4 p.b. (z 76,9% na 77,3%).

V 2. a 3. štvrťroku 2018 prognóza počíta s ďalším miernym rastom miery zamestnanosti, ktorý však sa dosiahne len v dôsledku ďalšieho rastu miery zamestnanosti žien medzištvrťročne o 0,4 p.b. (na 66,8% v 2018Q3) pri súbežnej stagnácii miery zamestnanosti mužov.

Podľa ŠÚ SR zamestnanosť podľa vekového zloženia sa zvýšila takmer vo všetkých vekových kategóriách. Najvýraznejšie vzrástol počet pracujúcich vo vekovej skupine 60 a viacročných o 33,1 tis., vo veku 15 - 24 rokov o 14,2 tis. a vo veku 35 - 49 rokov o 13,2 tis. osôb. Počet pracujúcich sa znížil len vo vekovej kategórii 25 - 34 rokov o 13,8 tis. osôb. Najpočetnejšiu vekovú skupinu tvorili pracujúci vo veku 35 - 49 rokov s podielom 41,2 %.

Počet **pracujúcich v zahraničí do 1 roka** vrátane časovo neobmedzenej dochádzky za prácou podľa VZPS v porovnaní s 1. štvrťrokom 2016 sa v 1. štvrťroku 2017 znížil o 4,6 tis. osôb (o 2,9 %) na 155,2 tis. osôb (z toho mužov o 6 tis. (na 98,4 tis.), o 5,7%). Počet žien (56,3 tis.) pracujúcich v zahraničí v roku 2016 dosiahol 35%, rástol rýchlejšie ako počet mužov. Postupne klesá počet pracovníkov v Spojenom kráľovstve aj Írsku a významne rastú počty v Rakúsku a Nemecku. Postupne rastú počty 35-44 a aj 45-54 ročných na úkor poklesu vo veku do 34 rokov.

V 1. štvrťroku 2017 počet pracovníkov v zahraničí v odvetví stavebníctva 46,6 tis. osôb predstavuje 19,5% z celkovej zamestnanosti v SR v tomto odvetví. Zo 187,4 tis. pracovníkov v odvetví zdravotníctva a sociálnej pomoci pracovalo v zahraničí 37,9 tis. osôb, čo je 20,2% z celkovej zamestnanosti v tomto odvetví. 58,9% z celkového počtu pracujúcich v zahraničí v 1. štvrťroku 2017 tvorili pracovníci v službách a obchode (44,7 tis.) a kvalifikovaní remeselníci (46,7 tis. osôb).

Podľa ŠÚ SR priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca hospodárstva SR v 1. štvrťroku 2017 dosiahla hodnotu 897 eur, oproti 1. štvrťroku 2016 vzrástla o 3,5%; index reálnej mzdy (vypočítaný ako podiel indexu nominálnej mzdy a indexu spotrebiteľských cien) dosiahol 102,6 (v 1. štvrťroku 2016 dosiahol 103,8).

Minimálna mzda v roku 2017 je 435 eur (hodinová je 2,50 eur), čo je siedma najnižšia z 22 štátov EÚ, v ktorých je minimálna mzda stanovená..

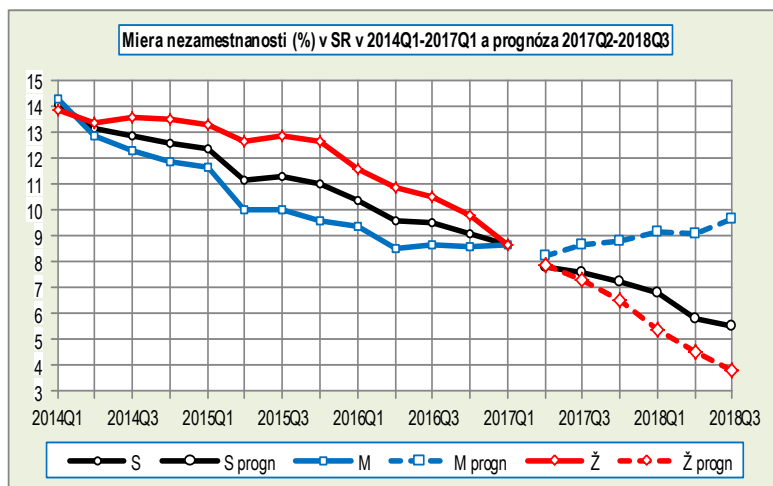
Nezamestnanosť

Dlhodobý vývoj

Krátkodobý vývoj

Prognóza krátkodobého vývoja (tabuľky na s. 7)

Prognóza vývoja miery nezamestnanosti (na základe údajov VZPS) predpokladá medziročný pokles o 1,9 p.b. na 6,8% v 1. štvrtroku 2018. Prognózuje sa významnejší pokles miery nezamestnanosti žien a stagnácia až nepatrný rast u mužov. Podľa prognózy by celková nezamestnanosť medziročne poklesla o 30,8 tis. osôb (o 12,8%) na 208,9 tis. osôb v 1. štvrtroku 2018.

Prameň: ŠÚ SR, VZPS; Brownov model lineárneho exponenciálneho vyrovnávania

V 1. štvrtroku 2017 podľa Štatistického úradu SR na základe výberového zisťovania pracovných síl (VZPS):

- * pokračoval medziročný pokles počtu nezamestnaných o 15,7% (o 44,8 tis. osôb) na 239,7 tis. osôb; podstatnejšie klesol počet nezamestnaných žien (o 34,8 tis.; o 24,2%) na 109 tis. a menej podstatne počet mužov (o 9,9 tis. osôb; o 7%) na 130,8 tis. osôb.;
- * pokračoval medziročný pokles miery nezamestnanosti (MNZ) o 1,7 p.b. na 8,7%; u žien pokles o 2,9 p.b. na 8,7%, u mužov pokles o 0,7 p.b. na 8,7%;
- * podľa dosiahnutého stupňa vzdelania MNZ zotrváva enormne vysoká (2. najvyššia v EÚ (16,1%)) u osôb so základným vzdelaním 28,8%, medziročne klesla o 6,3 p.b., u mužov na 31,6% (-2,6 p.b.), u žien na 25,8% (-10,1 p.b.). So stredoškolským vzdelaním MNZ spolu 8,5% (EÚ 7,5%), u žien (8,8%) je mierne vyššia o 0,9 p.b. ako priemer EÚ (7,9%), obdobne u mužov 8,3%, EÚ (7,2%); u vysokoškolsky vzdelaných spolu 4,3% (EÚ 4,9%) je pod priemerom, u žien (4,8%) EÚ (5,4%), aj u mužov (3,7%), priemer EÚ je 4,3%;
- * podiel dlhodobej nezamestnanosti (DNZ) (viac ako 1 rok) na celkovej nezamestnanosti dosiahol 58,7% (140,7 tis. osôb; medziročný pokles DNZ o 25,5 tis., podiel však nepatrne vyšší o 0,3 p.b.); viac ako 2 roky 44,4% (106,4 tis. osôb; medziročný nárast podielu o 1,6 p.b., pri absolútnom poklese o 15,5 tis. osôb). Podiel DNZ u žien dosiahol 57,3% (62,5 tis.), je oproti podielu u mužov mierne priaznivejší 59,9% (78,3 tis. osôb).

Miera nezamestnanosti niektorých skupín v 1. štvrtroku 2017 v SR a trojročné medziročné porovnanie s ostatnými členskými štátmi EÚ-28, t.j. s prvými štvrtrokmi 2015-2016 (podľa Eurostat):

- ⇒ v EÚ miera nezamestnanosti 15–74 ročných spolu dosiahla 8,3%; poradie SR (8,7%) od najvyššej MNZ v EÚ 10. miesto (8. miesto v 2016Q1, 7. miesto v 2015Q1). V 1. štvrtroku 2017 vyššiu MNZ spolu ako SR malo: Grécko 23,4%, Španielsko 18,8%, Chorvátsko 14,1%, Cyprus 13,6%, Taliansko 12,2%, Portugalsko 10,2%, Francúzsko 10,0%, Lotyšsko 9,4%, Fínsko 9,3%; najnižšia MNZ bola v Česku 3,5% a v Nemecku 4,1%; aj v susedných štátoch bola MNZ nižšia ako v SR, v Maďarsku dosiahla 4,5%, Poľsku 5,4%, Rakúsku 6,0%. Medziročný pokles MNZ v SR o 1,7 p.b. bol tretí najväčší v rámci EÚ (0,9 p.b.);
- ⇒ u 15-74 ročných žien v EÚ = 8,5%, SR = 8,7%, poradie SR v EÚ: 9. najvyššia MNZ žien, 7. v 2016Q1 aj v 2015Q1; najnižšia bola v Nemecku 3,6%, Česku aj v Spojenom kráľovstve 4,3%;
- ⇒ miera nezamestnanosti mládeže (20-24 r.) spolu SR = 15,8%; v EÚ = 16,6%; poradie SR od najvyššej MNZ v EÚ 12. miesto v 2017Q1 (8.=2016Q1, 7.=2015Q1), MNZ medziročne klesla v SR o 6,7 p.b. (druhý najväčší pokles), v EÚ pokles o 2,0 p.b.;
- ⇒ miera nezamestnanosti mládeže (20-24 r.) so základným a nižším ako stredoškolským vzdelaním (ISCED 0-2) SR = 29,4%, medziročne klesla o 25,7 p.b.; v EÚ = 28,6%, klesla o 2,9 p.b.; poradie SR od najvyššej MNZ v EÚ 9. miesto v 2017Q1 v dôsledku najväčšieho medziročného poklesu (1.=2016Q1; 4.=2015Q1);
- ⇒ miera nezamestnanosti mládeže (25-29 r.) spolu SR = 10,4% medziročný pokles o 2,4 p.b.; v EÚ = 10,9% (medziročný pokles o 1,4 p.b.; poradie SR od najvyššej MNZ v EÚ: 11.=2017Q1; 9.=2016Q1; 12.=2015Q1);
- ⇒ miera nezamestnanosti starších (55-64 r.) spolu SR = 6,2% (medziročný pokles o 3,4 p.b.; najväčší pokles v rámci EÚ); v EÚ = 6,4% (medziročný pokles o 0,5 p.b.); poradie SR od najvyššej MNZ v EÚ: 17.=2017Q1; 7.=2016Q1; 7.=2015Q1;
- ⇒ podiel dlhodobej (viac ako 1 rok) nezamestnanosti mládeže SR (15-24 r.) = 45,2%; v EÚ = 29,0%; poradie SR podľa najvyššieho podielu v EÚ: 3.=2017Q1, vyššie údaje sú v Taliansku 54,1% a Grécku 50,8%.

Nezamestnanosť

Nezamestnanosť podľa evidencie úradov práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVAR):

Koncom mája 2017 bolo ÚPSVAR evidovaných v SR **236,9 tis.** uchádzačov o zamestnanie (UoZ), z toho **disponibilných 200,4 tis.** s **disponibilnou mierou nezamestnanosti (MNZ) 7,35%** (koncom mája 2016: **9,45%**).

V máji 2017 medziročne (oproti máju 2016) klesol disponibilný počet UoZ o 56 351 osôb, t. j. o 21,9%.

Zo 79 okresov SR už iba v 1 okrese (Rimavská Sobota 23,31%) presiahla MNZ 20%, v 23 okresoch v rozpätí 10-20%, v 29 okresoch v rozpätí 5-10% a v 26 okresoch pod 5%.

V priemere mesačne za prvých päť mesiacov 2017 bolo celkovo evidovaných **256,9 tis. osôb nezamestnaných**, čo je o 60,4 tis. (o 19%) menej ako za 5 mesiacov roku 2016. **Disponibilných UoZ** priemerne bolo **219 tis. osôb**, oproti prvým 5 mesiacom 2016 menej o 50 tis. (menej o 18,5%).

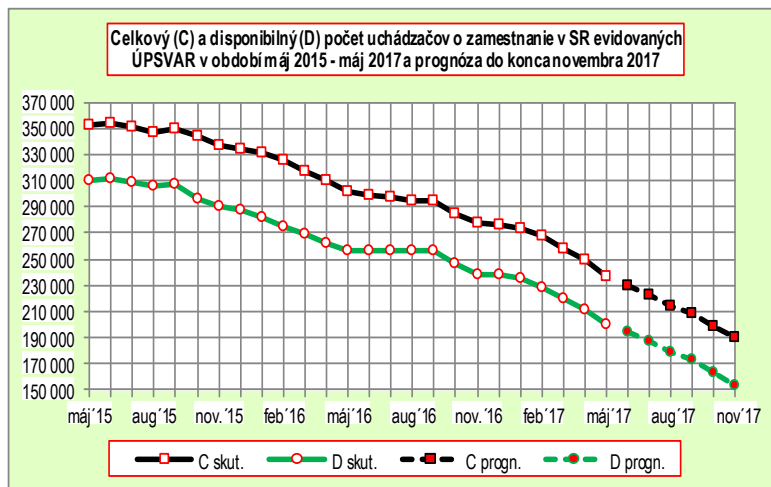
Priemerná evidovaná disponibilná MNZ za prvých 5 mesiacov: rok 2017: 8,03%, 2016: 9,89%.

Z celkového počtu uchádzačov o zamestnanie evidovaných koncom mája 2017 bolo 59,9% (141,9 tis. osôb) bezprostredne pred zaradením do evidencie bez zamestnania. Medziročne sa znížil ich podiel o 0,4 p.b., absolútne o 40,4 tis. osôb.

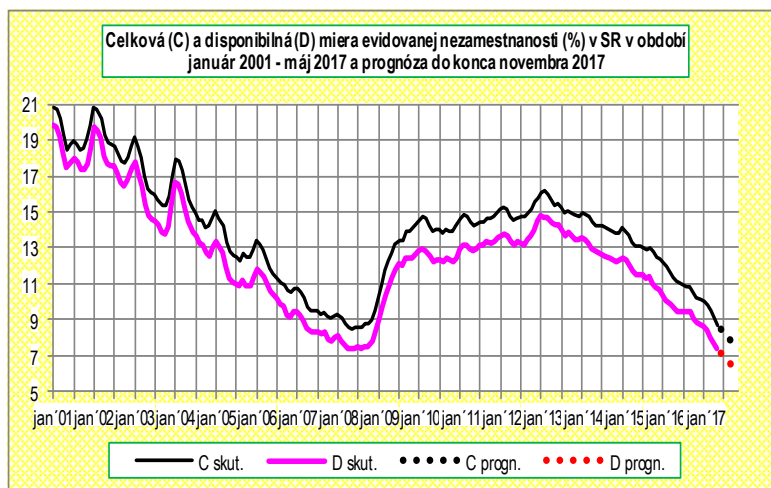
Z uchádzačov o zamestnanie, ktorí bezprostredne pred evidenciou mali zamestnanie (t.j. 105 tis. osôb) bolo 28,7% (30,1 tis. osôb) pomocných a nekvalifikovaných pracovníkov (9. trieda ISCO), 16,1% pracovníkov v službách a obchode (5. trieda ISCO), 10,5% kvalifikovaných pracovníkov a remeselníkov (7. trieda ISCO), 9,2% operátorov a montérov strojov a zariadení (8. trieda ISCO), 8,4% administratívnych pracovníkov (4. trieda ISCO) a 8,0% technikov a odborných pracovníkov (3. trieda ISCO). V relatívnych údajoch sa oproti máju 2016 štruktúra podľa predchádzajúceho zamestnania skoro nemení.

Veková štruktúra uchádzačov o zamestnanie koncom mája 2017 ukazuje naďalej podstatne vyšší podiel mužov ako žien vo veku do 25 rokov a podstatne nižší podiel mužov ako žien vo veku 25-54 rokov; vo veku 55+ sú podiely proporčné.

Osoby / % vo vek. skupinách	-25	25-54	55+	
Spolu	236 934	13,6	70,1	16,3
Muži	111 246	15,2	68,2	16,6
Ženy	125 688	12,0	71,9	16,1

Prameň: ÚPSVAR; model ARIMA s logaritmickou transformáciou

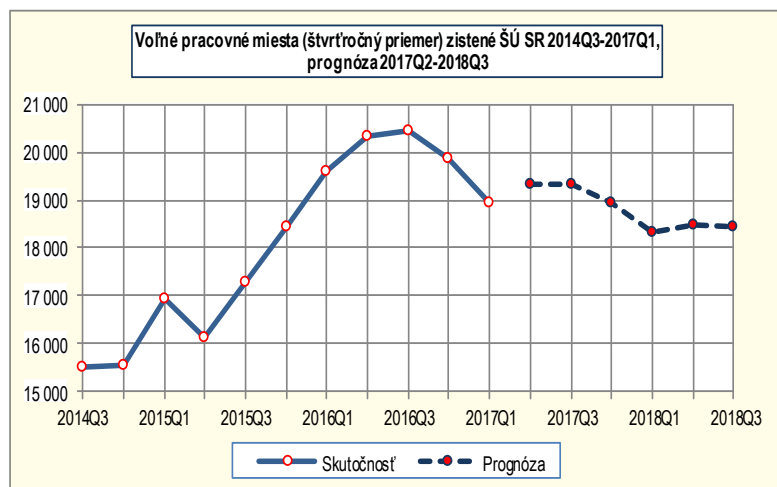
Prameň: ÚPSVAR; model ARIMA s logaritmickou transformáciou

Podľa prognózy údaje o počte uchádzačov o zamestnanie ako i o miere evidovanej nezamestnanosti, a to pokiaľ ide celkový aj disponibilný počet a mieru nezamestnanosti, by mali do konca novembra 2017 priebežne kontinuálne klesať. Celkový počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie koncom augusta 2017 sa odhaduje na 213,9 tis., koncom novembra 189,6 tis. (z toho disponibilných 179,1 tis., resp. 153,2 tis. osôb). Disponibilná miera evidovanej nezamestnanosti koncom augusta 2017 sa odhaduje na 6,72% (celková 7,99%); koncom novembra 5,94% (7,29%).

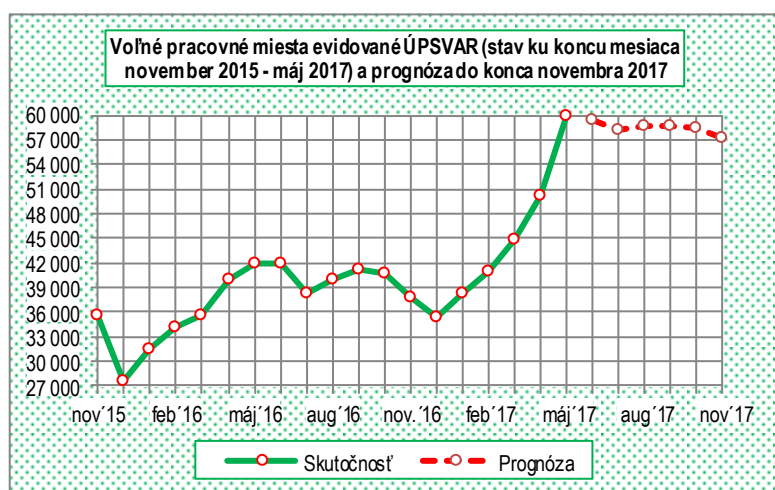
Pri prognózovaní mesačných ukazovateľov sa používa technika sezónnych ARIMA modelov, t.j. sezónnych autoregresných modelov kľúčových priemerov. Táto technika si vyžaduje používať časové rady s najmenej 60 pozorovaniami, čo práve mesačné ukazovatele v období od januára 2001 do konca mája 2017 (197 mesiacov) spĺňajú.

Koncom mája 2017 bolo v evidencii **10 294 absolventov škôl** — uchádzačov o zamestnanie z toho bolo **3 988 absolventov VŠ** a 6 306 absolventov SŠ. V evidencii bolo tiež 1 304 mladistvých (v tom 193 s neukončenou ZŠ, 1 041 s ukončenou ZŠ a 70 po skončení SŠ). V evidencii úradov práce bolo tiež 844 uchádzačov prepustených v rámci hromadného prepúšťania.

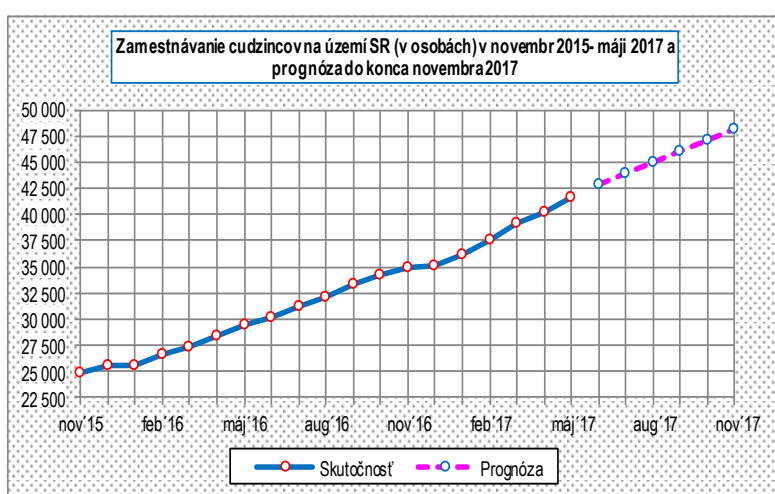
Voľné pracovné miesta Zamestnávanie cudzincov

Prameň: ŠÚ SR; Brownov model lineárneho exponenciálneho vyrovnávania

Prameň: ÚPSVAR; model ARIMA s logaritmicou transformáciou

Prameň: ÚPSVAR; model ARIMA s logaritmicou transformáciou

Na základe štatistických údajov ÚPSVAR (marec 2012 — máj 2017) **prognóza** (model ARIMA) do konca novembra 2017 očakáva pokračujúci rast počtu **zahraničných pracovníkov** za 6 mesiacov o 6,6 tis. na 48,2 tis. osôb.

Podľa ŠÚ SR - štvrtročného štatistického výkazníctva v podnikoch SR vr. odhadu za živnostníkov: v **1. štvrtroku 2017** bolo v hospodárstve SR k dispozícii v priemere **18 957 voľných pracovných miest** (novovytvorených, neobsadených a uvoľnených). Oproti 1. štvrtroku 2016 **pokles o 3,2%** (o 622 miest). Medziročne sa zvýšil počet najmä v priemyselnej výrobe a doprave a skladovaní.

Prognóza na základe vývoja 2008Q1—2017Q1 očakáva v 2. štvrtroku 2017 mierny nárast o 0,4 tis miest na 19,3 tis. voľných pracovných miest zisťovaných ŠÚ SR v podnikoch a následne stagnáciu až pokles roku 2017 a stagnáciu v roku 2018.

Koncom mája 2017 úrady práce, sociálnych vecí a rodiny evidovali **59 926 voľných pracovných miest**, čo je o 17 934 viac ako v máji 2016 (41 992 miest). Na jedno voľné pracovné miesto pripadlo 3,3 disponibilných uchádzačov o zamestnanie (koncom mája 2016 to bolo 6,1 osôb).

Mesačný priemer za 12 po sebe idúcich mesiacov (jún 2016 až máj 2017) bol 42 429 miest.

Na základe štatistických údajov ÚPSVAR (január 2001 — máj 2017) **prognóza** (model ARIMA) do konca novembra 2017 očakáva stagnáciu — osciláciu okolo 58 tis. voľných pracovných miest.

Koncom mája 2017 pracovalo v SR **41 578 cudzincov**, z toho 63,8% (26 512) občanov EÚ/EHP. Medziročne je celkove cudzincov viac o 12071 (o 41%) a občanov EÚ/EHP viac o 4 510 osôb (o 20,5%). Viac ako dvojnásobne vzrástol počet pracujúcich cudzincov na základe informačnej karty bez povolenia na zamestnanie z 4 434 na 9 832 osôb. Urýchľuje sa tiež rast počtu pracujúcich cudzincov na základe povolení úradov práce (medziročne o 70%, t.j. z 3 071 na 5 234 osôb v máji 2017).

Na základe povolení úradov práce pracovalo v SR napr. 1586 osôb z Ukrajiny, 1526 Srbska, 390 Kórey, 269 Vietnamu, 210 Thajska, 163 Ruska. Z EÚ dominujú pracujúci občania Rumunska 8335, Česka 4442, Maďarska 4291, Poľska 2941 osôb. Na základe informačnej karty bez povolenia na zamestnanie pracovalo 6639 Srbov, 1399 Ukrajincov, 263 z Kórey.

Takmer 3/4 cudzincov pracuje na území západného Slovenska, a to 35% v Bratislave, 26% v Trnavskom kraji a 11% na území Nitrianskeho kraja.

Prognózy krátkodobého vývoja: jún až november 2017

Očakávaný celkový počet uchádzačov o zamestnanie evidovaných v úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny v osobách:

Obdobie	Odhad	Dolná 95,0% hranica	Horná 95,0% hranica
6/17	229 795	224 293	235 433
7/17	222 330	210 602	234 711
8/17	213 879	195 337	234 181
9/17	208 257	182 368	237 822
10/17	198 529	165 868	237 621
11/17	189 565	150 436	238 873

Očakávaná celková miera evidovanej nezamestnanosti v %:

Obdobie	Odhad	Dolná 95,0% hranica	Horná 95,0% hranica
6/17	8,50	8,23	8,77
7/17	8,27	7,80	8,76
8/17	7,99	7,32	8,72
9/17	7,84	6,96	8,83
10/17	7,55	6,47	8,81
11/17	7,29	6,02	8,84

Očakávaný disponibilný počet uchádzačov o zamestnanie evidovaných v úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny v osobách:

Obdobie	Odhad	Dolná 95,0% hranica	Horná 95,0% hranica
6/17	193 913	188 277	199 718
7/17	186 556	174 648	199 275
8/17	179 148	160 428	200 053
9/17	173 285	147 433	203 670
10/17	162 469	130 547	202 198
11/17	153 230	115 649	203 025

Očakávané hodnoty disponibilnej miery evidovanej nezamestnanosti v %:

Obdobie	Odhad	Dolná 95,0% hranica	Horná 95,0% hranica
6/17	7,17	6,92	7,43
7/17	6,95	6,51	7,42
8/17	6,72	6,09	7,41
9/17	6,56	5,73	7,51
10/17	6,22	5,22	7,41
11/17	5,94	4,77	7,39

Očakávaný počet zamestnaných cudzincov v SR v osobách:

Obdobie	Odhad	Dolná 95,0% hranica	Horná 95,0% hranica
6/17	42 834	42 032	43 636
7/17	43 914	42 399	45 430
8/17	44 995	42 889	47 101
9/17	46 076	43 407	48 744
10/17	47 156	43 929	50 383
11/17	48 236	44 444	52 028

Prameň vstupných štatistických údajov:

⇒ Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR)
mesačne evidované údaje

Obdobie analýzy: m1/2001-m5/2017

Celkový počet uchádzačov o zamestnanie

Model: ARIMA(0,2,1)(0,1,1)¹² s logaritmicou transformáciou

Očakávané priemerné charakteristiky chýb prognóz:

RMSE = 4 504 osôb, štandardná odchýlka

MAE = 3 151 osôb, priemerná absolútna odchýlka

MAPE = 0,88 % priemerná absolútna percentuálna chyba

Miera evidovanej nezamestnanosti, počítanej z celkového počtu uchádzačov o zamestnanie

Model: ARIMA(0,2,1)x(0,1,1)¹² s logaritmicou transformáciou

Očakávané priemerné charakteristiky chýb prognóz:

RMSE = 0,20 percentuálneho bodu, štandardná odchýlka

MAE = 0,14 percentuálneho bodu, priemerná absolútna odchýlka

MAPE = 1,07 % priemerná absolútna percentuálna chyba

Disponibilný počet uchádzačov o zamestnanie

Model: ARIMA(0,2,1)(0,1,1)¹² s logaritmicou transformáciou

Očakávané priemerné charakteristiky chýb prognóz:

RMSE = 4 902 osôb, štandardná odchýlka

MAE = 3 487 osôb, priemerná absolútna odchýlka

MAPE = 1,09 % priemerná absolútna percentuálna chyba

Miera nezamestnanosti počítaná z disponibilného počtu uchádzačov o zamestnanie

Model: ARIMA(0,2,1)x(0,1,1)¹² s logaritmicou transformáciou

Očakávané priemerné charakteristiky chýb prognóz:

RMSE = 0,22 percentuálneho bodu, štandardná odchýlka

MAE = 0,15 percentuálneho bodu, priemerná absolútna odchýlka

MAPE = 1,29 %, priemerná absolútna percentuálna chyba

Počet zamestnaných cudzincov v SR spolu

Obdobie analýzy: m3/2012-m5/2017

Model: ARIMA(0,2,2)

Očakávané priemerné charakteristiky chýb prognóz:

RMSE = 400 osôb, štandardná odchýlka

MAE = 307 osôb, priemerná absolútna odchýlka

MAPE = 1,66 % priemerná absolútna percentuálna chyba

Prognózy krátkodobého vývoja: 2. štvrťrok 2017 až 3. štvrťrok 2018

Očakávaná miera zamestnanosti 20-64 ročných v %; 2. štvrťrok 2017 – 3. štvrťrok 2018

Obdobie	Odhad	Dolná 95,0% hranica	Horná 95,0% hranica
Q2/17	71,31	70,10	72,52
Q3/17	71,49	69,03	73,94
Q4/17	71,58	68,10	75,07
Q1/18	71,90	67,24	76,56
Q2/18	72,21	65,68	78,75
Q3/18	72,40	63,73	81,07

Očakávaná miera nezamestnanosti v %; 2. štvrťrok 2017 – 3. štvrťrok 2018

Obdobie	Odhad	Dolná 95,0% hranica	Horná 95,0% hranica
Q2/17 S	7,82	6,53	9,10
Ž	7,89	6,71	9,07
Q3/17 S	7,59	4,75	10,43
Ž	7,30	4,66	9,94
Q4/17 S	7,22	2,88	11,56
Ž	6,49	2,08	10,91
Q1/18 S	6,78	0,84	12,72
Ž	5,39	-1,07	11,85
Q2/18 S	5,82	-2,25	13,89
Ž	4,50	-4,85	13,85
Q3/18 S	5,53	-5,06	16,11
Ž	3,77	-9,06	16,61

Očakávané voľné pracovné miesta; 2. štvrťrok 2017 – 3. štvrťrok 2018

Obdobie	Odhad	Dolná 95,0% hranica	Horná 95,0% hranica
Q2/17	19 332	16 686	21 977
Q3/17	19 334	15 400	23 267
Q4/17	18 949	13 893	24 004
Q1/18	18 338	12 222	24 453
Q2/18	18 496	10 424	26 568
Q3/18	18 434	8 558	28 310

Očakávané voľné pracovné miesta; jún – november 2017

Obdobie	Odhad	Dolná 95,0% hranica	Horná 95,0% hranica
6/17	59 445	46 710	75 652
7/17	58 122	41 330	81 737
8/17	58 688	38 654	89 106
9/17	58 756	36 278	95 162
10/17	58 465	34 101	100 236
11/17	57 250	31 718	103 336

Prognóza je určená pomocou kombinácie sezónnej dekompozície a Brownovho exponenciálneho vyrovnávania na základe časového radu — v prípade miery ne/zamestnanosti a voľných pracovných miest 37 štvrťročných období (2008Q1-2017Q1).

Miera zamestnanosti 20-64 ročných v % v SRModel: ARIMA (0,2,2)(1,0,0)₄

Očakávané priemerné charakteristiky chýb prognóz:

RMSE = ±0,66 p.b., štandardná odchýlka

MAE = 0,54 p.p., priemerná absolútna odchýlka

MAPE = 0,73%, priemerná absolútna percentuálna chyba

Prameň vstupných štatistických údajov:

⇒ Štatistický úrad SR, štvrťročné výberové zisťovanie pracovných síl v domácnostiach (VZPS)

Miera nezamestnanosti v % v SRModel: S: ARIMA (2,2,0)(1,0,1)₄; Ž: ARIMA (0,2,0)(1,0,0)₄

Očakávané priemerné charakteristiky chýb prognóz:

RMSE: S=±0,61; Ž=±0,57; percentuálneho bodu, štandardná odchýlka

MAE: S=0,45; Ž=0,342 p.b., priemerná absolútna odchýlka

MAPE: S=3,64%; Ž=3,18% priemerná absolútna percentuálna chyba

Prameň vstupných štatistických údajov:

⇒ Štatistický úrad SR, VZPS.

Počet voľných pracovných miest zistených ŠÚ SRModel: ARIMA(0,2,1)(1,0,0)₄

Očakávané priemerné charakteristiky chýb prognóz:

RMSE = ±1 243 voľných pracovných miest, štandardná odchýlka

MAE = 1 025 miest, priemerná absolútna odchýlka

MAPE = 6,39% priemerná absolútna percentuálna chyba

Prameň vstupných štatistických údajov:

⇒ Štatistický úrad SR, štvrťročné výberové zisťovanie voľných pracovných miest v podnikoch

Počet voľných miest evidovaných úradmi práce sociálnych vecí a rodiny

Obdobie analýzy: m1/2001- m5/2017

Model: ARIMA(0,1,0)x(0,0,1)₁₂ s logaritmicou transformáciou

Očakávané priemerné charakteristiky chýb prognóz:

RMSE = 1 943 miest, štandardná odchýlka

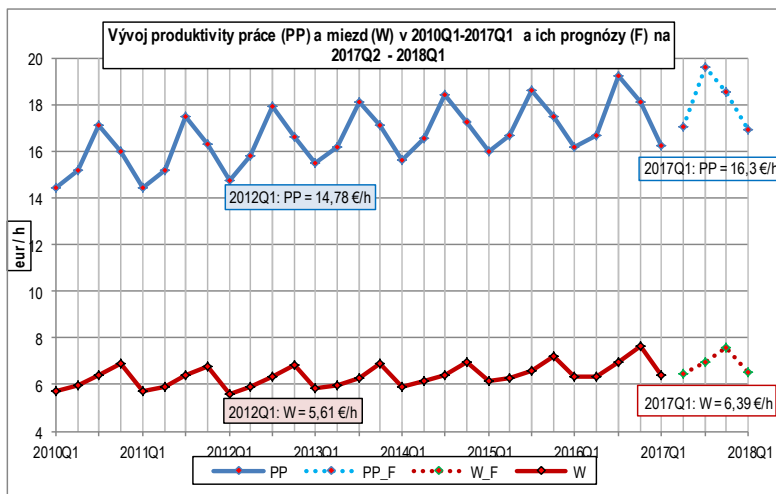
MAE = 1 280 miest, priemerná absolútna odchýlka

MAPE = 8,71 %, priemerná absolútna percentuálna chyba

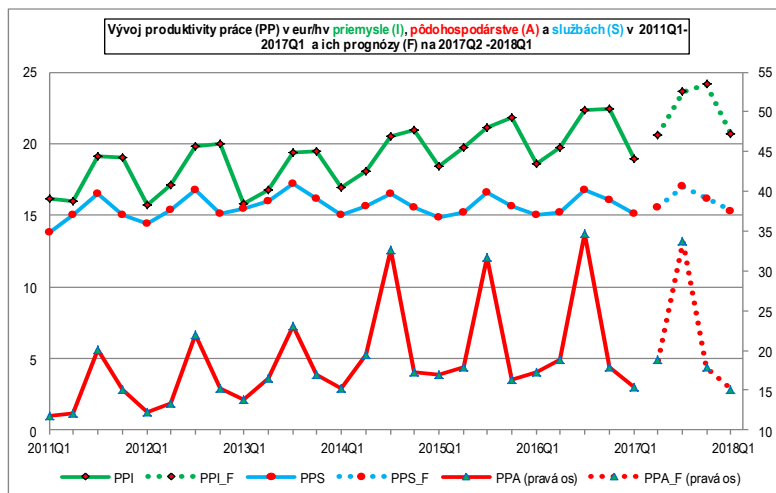
Prameň vstupných štatistických údajov:

⇒ ÚPSVAR mesačne evidované údaje

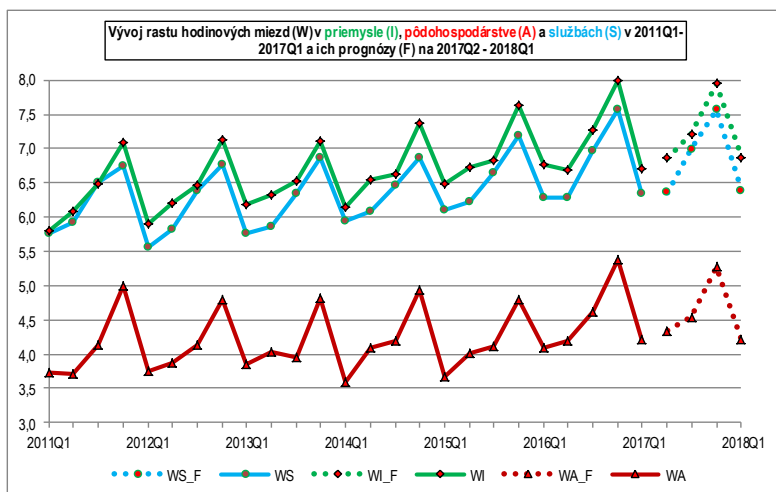
Produktivita práce, mzdy

Prameň: Eurostat, ŠÚ SR; model ARIMA

Prameň: Eurostat, ŠÚ SR; model ARIMA

Prameň: Eurostat, ŠÚ SR; model ARIMA

Analýza časových radov reálnych hodinových miezd a hodinovej produktivity práce sa vykonala za celé národné hospodárstvo a v členení na 3 hlavné sektory poľnohospodárstva (A podľa NACE 2), priemysel (B – F) a služby (G – U).

Použité údaje pochádzajú z databázy Eurostatu podľa metodiky ESA2010. Nominálne údaje v bežných cenách jednotlivých období (štvrtrokov) je potrebné očistiť o cenové vplyvy, čím sa získajú medzičasovo porovnateľné reálne údaje. Čisté mzdy (D11 ako subagregátu D1 odmeny zamestnancov) sú deflované (zbavené cenových vplyvov) za pomoci indexu **CPI** (consumer price index = index spotrebiteľských cien) podľa národnej metodiky na báze dec. 2010 (Slovstat) prevedené na údaje o celkových vyplatených reálnych čistých mzdách. CPI za obdobie 1997Q1 – 2000Q4 prepočítané na báze dec. 2000 sú zo Štatistického úradu SR. Údaje o *hrubej pridanej hodnote (HPH)* v stálych cenách roku 2010 za národné hospodárstvo i v sektorovom členení pochádzajú z Eurostatu. Údaje o hodinách odpracovaných zamestnancami i celkový počet odpracovaných hodín v jednotlivých sektoroch slúžia na výpočet hodinových ukazovateľov miezd a produktivity práce. Časové rady reálnej produktivity práce a reálnych miezd majú rastúci trend pri znižujúcom sa podiele miezd na produktivite. Pre absenciu údajov v potrebnom členení je do HPH aj počtu odpracovaných hodín pri výpočte produktivity práce zahrnutý aj výkon SZČO. Pri približne konštantnom podiele hodín odpracovaných zamestnancami na celkovom počte odpracovaných hodín v období od roku 2005 však možno z klesajúceho podielu reálnych miezd na produktivite vyvodit' klesajúci podiel reálnych miezd v štruktúre pridanej hodnoty.

Časové rady produktivity a miezd sa vyznačujú výraznou sezónnosťou. Maximá pri produktivite sú pozorované v 3. štvrtroku, najvýraznejšie v sektore poľnohospodárstva. Mzdy dosahujú maximá v 4. štvrtroku.

Modely ARIMA použité na prognózovanie využívajú iba minulé hodnoty prognózovanej veličiny (mzdy, pridaná hodnota). V krátkodobých prognózach napriek svojej jednoduchosti **dosahujú často lepšie výsledky vyjadrené malými chybami prognóz ako zložité štruktúrne modely s viacerými premennými**. Dokážu dobre zachytiť pravidelnosť vývoja (sezónnosť) a z tohto hľadiska sú vhodným prognostickým nástrojom najmä pre sektory priemyslu a služieb. Sektor poľnohospodárstva vykazuje najnepravidelnejší vývoj závislý od nepredvídateľných vplyvov počasia, čo sa odráža vo vyššej chybovosti prognóz.

Odpracované hodiny:

http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=namq_10_pe&lang=en

HPH, nominálne mzdy:

http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=namq_10_gdp&lang=en

CPI (index spotrebiteľský cien):

http://www.statistics.sk/pls/elisw/objekt.send?uic=1486&m_sso=3&m_so=16&ic=46

Prognózy krátkodobého vývoja 2. štvrťrok 2017 — 1. štvrťrok 2018

Obdobie	Odhad	Dolná 95,0% hranica	Horná 95,0% hranica

Očakávaná produktivita práce v hospodárstve SR v eur/hod.:

Q2/17	17,11	16,28	17,93
Q3/17	19,64	18,47	20,81
Q4/17	18,58	17,38	19,79
Q1/18	16,97	15,83	18,12

Očakávaná produktivita práce v poľnohospodárstve v €/h:

Q2/17	18,77	13,99	23,55
Q3/17	33,74	23,99	43,50
Q4/17	17,87	12,57	23,16
Q1/18	15,08	10,39	19,76

Očakávaná produktivita práce v priemysle v €/h:

Q2/17	20,64	18,21	23,06
Q3/17	23,65	20,42	26,88
Q4/17	24,17	20,72	27,62
Q1/18	20,68	17,68	23,68

Očakávaná produktivita práce v službách v €/h:

Q2/17	15,55	14,38	16,72
Q3/17	16,99	15,64	18,35
Q4/17	16,18	14,89	17,47
Q1/18	15,32	14,06	16,58

Očakávaná **mzda** v hospodárstve SR v eur/hod.:

Q2/17	6,46	6,15	6,78
Q3/17	6,98	6,63	7,33
Q4/17	7,62	7,25	7,98
Q1/18	6,52	6,15	6,89

Očakávaná mzda v poľnohospodárstve v €/h:

Q2/17	4,34	3,97	4,71
Q3/17	4,54	4,13	4,95
Q4/17	5,27	4,85	5,69
Q1/18	4,21	3,79	4,63

Očakávaná mzda v priemysle v €/h:

Q2/17	6,86	6,49	7,23
Q3/17	7,21	6,81	7,61
Q4/17	7,95	7,54	8,35
Q1/18	6,87	6,47	7,28

Očakávaná mzda v službách v €/h:

Q2/17	6,36	6,03	6,68
Q3/17	7,00	6,62	7,37
Q4/17	7,57	7,18	7,96
Q1/18	6,39	5,99	6,79

Obdobie analýzy: 1997Q1-2017Q1**Produktivita práce v hospodárstve SR:**Hospodárstvo SR spolu:Model: ARIMA (0,0,0)x(1,1,4)⁴

Očakávané priemerné charakteristiky chýb prognóz:

RMSE = 0,308 €/h, štandardná odchýlka

MAE = 0,252 €/h, priemerná absolútna odchýlka

MAPE = 1,88% priemerná absolútna percentuálna chyba

Model podhodnocuje skutočnosť.

Sektor poľnohospodárstva:Model: ARIMA (0,0,0)x(1,1,2)⁴

RMSE = 1,780 €/h, štandardná odchýlka

MAE = 1,203 €/h, priemerná absolútna odchýlka

MAPE = 9,57% priemerná absolútna percentuálna chyba

Model nadhodnocuje skutočnosť.

Sektor priemyslu:Model: ARIMA (0,0,0)x(1,1,4)⁴

RMSE = 0,771 €/h, štandardná odchýlka

MAE = 0,552 €/h, priemerná absolútna odchýlka

MAPE = 4,11% priemerná absolútna percentuálna chyba

Model nadhodnocuje skutočnosť.

Sektor služieb:Model: ARIMA (0,0,0)x(0,1,4)⁴

RMSE = 0,494 €/h, štandardná odchýlka

MAE = 0,384 €/h, priemerná absolútna odchýlka

MAPE = 2,78% priemerná absolútna percentuálna chyba

Model podhodnocuje skutočnosť.

Mzda v hospodárstve SR:Hospodárstvo SR spolu:Model: ARIMA (0,0,0)x(1,1,4)⁴

RMSE = 0,153 €/h, štandardná odchýlka

MAE = 0,130 €/h, priemerná absolútna odchýlka

MAPE = 2,33% priemerná absolútna percentuálna chyba

Model podhodnocuje skutočnosť.

Sektor poľnohospodárstva:Model: ARIMA (0,0,0)x(1,1,0)⁴

RMSE = 0,183 €/h, štandardná odchýlka

MAE = 0,151 €/h, priemerná absolútna odchýlka

MAPE = 4,03% priemerná absolútna percentuálna chyba

Model podhodnocuje skutočnosť.

Sektor priemyslu:Model: ARIMA (0,0,0)x(1,1,4)⁴

RMSE = 0,182 €/h, štandardná odchýlka

MAE = 0,147 €/h, priemerná absolútna odchýlka

MAPE = 2,54% priemerná absolútna percentuálna chyba

Model podhodnocuje skutočnosť.

Sektor služieb:Model: ARIMA (0,0,0)x(1,1,4)⁴

RMSE = 0,160 €/h, štandardná odchýlka

MAE = 0,134 €/h, priemerná absolútna odchýlka

MAPE = 2,38% priemerná absolútna percentuálna chyba

Model nadhodnocuje skutočnosť.

Zdroje, metodológia, definície

Základné zdroje štatistických údajov:

- **Štatistický úrad Slovenskej republiky (ŠÚ SR) www.statistics.sk**
 - ⇒ kalendár prvého zverejnenia údajov: <http://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/products/Prve-Zverejnenie-Kalendar>
 - ⇒ metodické listy základných ukazovateľov: <http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=2655>
 - ⇒ sociálne štatistiky: <http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=23>
 - ⇒ trh práce: <http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=5613>
 - ⇒ výberové zisťovanie pracovných síl (VZPS) - spracovanie a uverejňovanie štvrťročne metodika súhrne: <http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=1644>
 - ⇒ podnikové výkazníctvo: spracovanie a uverejňovanie výsledkov mesačne, štvrťročne; metodické vysvetlivky sú uvedené na: [http://app.statistics.sk/wmetis/kzuk_z/ml_lst.jsp?lang=sk&wklasif=15&naz=Trh práce](http://app.statistics.sk/wmetis/kzuk_z/ml_lst.jsp?lang=sk&wklasif=15&naz=Trh prace)
 - ⇒ elektronické publikácie na stiahnutie: <http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=4031>
 - ⇒ Slovstat - databáza s časovými radmi: <http://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/Databases/slovstat>
- **Eurostat - Európsky štatistický úrad <http://ec.europa.eu/eurostat/help/new-eurostat-website>**
 - ⇒ Publikácie, vr. štatistik o trhu práce na základe výberového zisťovania pracovných síl (Labour Force Survey): <http://ec.europa.eu/eurostat/publications/recently-published>
<http://ec.europa.eu/eurostat/data/browse-statistics-by-theme>
 - ⇒ prístup do databázy o zamestnanosti a nezamestnanosti - Employment and unemployment (LFS) ... „Select Data“ „Download“ <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>
 - ⇒ metodológia, definície: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Main_Page
<http://ec.europa.eu/eurostat/web/lfs/methodology/main-concepts>
 - ⇒ Europe 2020 Indicators: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/europe-2020-indicators/europe-2020-strategy>
- **Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVAR): http://www.upsvar.sk/statistiky.html?page_id=1247**
 - ⇒ mesačné štatistické údaje sú zverejňované 20. deň po vykazovanom období.
- **Prognózy vývoja:**
 - ⇒ Prognostický ústav SAV, model ARIMA (auto-regresný integrovaný proces kľzavých priemerov), bližšie informácie o metodológii pozri aj v 2. kapitole monografie Trh práce Slovensku 2016+, ISBN 978-80-7144-255-4, <http://www.ekonom.sav.sk/sk/publikacie/-p327>

Vedecký časopis Centra spoločenských a psychologických vied SAV, číslo 3, rok 2017

Periodicita: štvrťročná vychádza od júla 2012

ISSN 1339-0120

Redakčná rada: JUDr. Mgr. Martina Lubyová, PhD., prof. RNDr. Eva Rublíková, PhD., Ing. Ľubica Gajdošová, Ing. Edita Nemcová, PhD., Ing. Elena Fifeková, PhD.

Email: progluby@savba.sk

Fulltext dostupný na <http://www.prog.sav.sk/index.php?id=19>

Autori tohto čísla: prof. RNDr. Eva Rublíková, PhD., Ing. Ľubica Gajdošová, JUDr. Mgr. Martina Lubyová, PhD., Ing. Eduard Nežinský, PhD.

Centrum spoločenských a psychologických vied Slovenskej akadémie vied vzniklo od 1.10.2015 zlúčením (uznesenie P SAV č. 750 z 30.9.2015) Prognostického ústavu SAV, Ústavu experimentálnej psychológie SAV, Spoločenskovedného ústavu SAV. Názov projektu: Riešenie spoločenských výziev v oblasti tvorby politiky trhu práce založenej na vedeckých informáciách Číslo projektu: APVV-14-0324